

میلعلو وه

(2) دوجو تالاصات لاکشا ی سررب

ن آخساپ و دنس دیس دیرظن نایب

لصفلا، لولأ جهنملا، لولأ القهرملا، لولأ کلسملا، لولأ رقسلا - معبرا رافسا ج راخ سوردهلسلس
مراهچول هچئسلج - عطیست آیوه دوجولان ای فعباسلا

داتسا

ی نارھط ی نیسدن سحمدحم دیس جاد الله قیاً
مرد الله سدق

میچرلا ناطیشلا نم للہای ذوعاً میچرلا نمحرلا اللہ مسب

نم وحنلا اذہب قستت فیک ہیہاملاف ہیہاملا دوجو ءاحناً نم وحن اُضیاً تظحلاملا ہذہ: تاقن اذہب
؟ فاصتلا فی ہیہعرفلا دَعاقلا تاعارم عم ہل ماشلا قاطملا و، دوجولا
تبحصی جراخان ایا رد اما. دوبرابتعا ملاعو ن ہذ ملاعد تہام بہ دوجو ءافاضا ہر ابرد ثحب
ی عوضوم و ضرع، جراخرد ام ہک انعم نیا بہ؛ دراد داختا، دوجو اذہب جراخرد تہام ہک دوبرنیا رد
دحاو رما کیتسہ جراخرد ہچنآ ہکلب، دشاب ہدش ضراع عوضوم ن ارب ضرع نیا ہکنیا ات مینیبی مذ
ہسنیا. دوجوم زاتسا ترابع و تہام زاتسا ترابع و دوجو زاتسا ترابع دحاو رمانا و تسا
ادبم، دوجو، ن ہذ ملاعد ہچرگ؛ دراد نیا ایا ملاعد ی نادحو تیوہ کی و ہدراف تقیقد کی، ہلئسم
تسا دوجوم یارب ضرعم، تہام و تسا قتشم، دوجوم، تسا قاتشتا

تہام و دوجو داختا خساپ و لاکشا

لاکشا

دوخ ہک امش ہک دنکی تاقن اذہب یسکرگا: دنیامرفی اجنیا رد ناشیا ہک تسانیا رد تبحص لاماد
تباثی نیش ہک ی تقو ات. تسانیا دوجو ءاحناً زا یکی مہ نیا دوخ، دیریگی م تیفیک نیا بہ ار تہام نیا
ل مدن کمیل لا عوضوملا نبعیتی مل ام». دینکل مدعی شن ارب ار ہدعتم تلامو محمد دیناوتی مذ امش دشابذ
ار تہام نیا دیناوتی م امش روطچ، دشاب ہتشداد دوجو ن ہذ رد تہام ہک ی تقو ات، «ہیلع ضراوعلا
!؟ دینکل مدن ارب ار دوجو و دینکی نھذ دوجو و ی جراخ دوجو زا یازعم

خساپ

بہ ار تہام تقوکی ام ہک دناہدومرفی جاد موحر مہ ہموظنم رد و تسانشور مہ شباوج
س فذ و د رھ، ی نھذ رملأاس فذ ہچ و ی جراخ رملأاس فذ ہچ دنکی مذ ی قرف، مینکی م ماگن رملأاس فذ بسد
و دوشی م ضراع تہام نیا رپ دوجو زا فوحنود زا یکی عیاشد لمح بہ مرجلا اجنیا رد، تسانیا رملأا
نیا ایا رد ہچ و ی جراخ نیع تہام رد ہچ؛ دوشی م رارقرب تہام و دوجو نیب ی عقاو و ی قیققد داختا
ی مذ ماگن تسانیا ققم ن ارب ہک ی تہام نیمہ س فذ بہ، لیلحت و ہیزجت ماقم رد لقع تقوکی ی لو. ہینھذ
نامہ زا ار تہام نیا لقع ی تد، ہتفرگ ی نھذ دوجو و ہدش ققم و ان ہذ رد تہام ہکنیا ولو، دنک
؛ دوشی م طرشبلا رگید نیا. تسانیا لقع راک، راک نیا و، دنکی م ہیرعت تسانیا ہداد و ا بہ ش دوخ ہک ی دوجو
ن ا یور دراد لقع ن ل ا ہک ی نھذ دوجو نامہ و ی جراخ دوجو بہ و ا بتبسن رگید دشد طرشبلا ہک ی تقو
رارق رظندر و ی جراخ دوجو ہچ، دنکی مذ ی قرف رگید اجنیا رد و. دوبر دھاوخ ءاوسلای لقع دنکی م مکد
ی م ہوحنود ام [س پ]. دوشی م طرشبلا اجنیا رد تہام [تروصد ر ہ رد ہک]، ی نھذ دوجو اذہب دیریگی
دشد مامت بلطم نیا. مینک مظحلام ار [ہلئسم نیا] اجنیا رد میناوت

دوجو تالسا رد رود خساپ و لاکشا

لاکشا

نیا ن ا و، [ہدش دراو] دوجول تالسا ثحب رپ ہک تسانیا لاکشا تسہ اجنیا رد ہک ی رگید بلطم
ی جراخ نیا ایا رد ہک ی دوجو نوچ؛ دشاب ہتشداد تہام بہ مایق دیاب دشاب نیا ایا رد دوجو رگا ہک تسانیا
زال بق تہام دوجو شامزلا دشاب ماوت تہام ققت اب مایق نیا رگا و، دوشی م تہام ربل مد تسہ

عامتجا هڪ تسانيا شامز لا دشاڀ ماوت تيهام مدء اب [مايق] نيا رگا. تسانياحم نيا و تسانيا دوجو دوخ نيا؛ مياهدرڪ ظااط ار مدء شتينيونيك رد ام هڪ تسانيا یرما هب مئاق، دوجو هڪنيا رطاخه، دشاڀ نيضيقن عافترا اجنيا رد، دوشب ظااط دهاوخب تسانيا مدء و دوجو زا درجم هڪ تيهام رگا. تسانيا تيهام عامتجا مودعم هن و دشاڀ دوجوم هن، تسانيا ماضورفم ي جراخنيع رد هڪ تيهام نآ ينعيد؛ [دشابى م] نيضيقن يرابتعا ماق، تيهام هب دوجو ماقون نيا سپ. مودعم ايو و تسانيا دوجوم ايو تيهام اعبط، رملأس فزرد نوچ. تسانيا هشد اجنيا رد هڪ تسانيا لاکشا مُصلاخ نيا. تسين ي فيقد و تسانيا

خساڀ

اهتنم؛ دناهداد هتسنگ بلاطم رد هڪ تسانيا باوج نامھ، دنيا مرفي م اجنيا رد ناشيا هڪ ي اهلئسم يارب ماضورعم هڪ تيهام: ميبوگي م ام هڪ تسانيا نيا بلاطم. دنكي م ادبي توافقت اجنيا رد مئيقن تروص ينعيد؛ تسانيا رملأس فزرد تيهام، تيهام نآ هڪ ميبوگي م ام لاد. تسانيا هب مئاق، دوجو و تسانيا دوجو هب دوجوم تيهام هب مئاق دوجو هڪ درادن لاکشا. تسانيا تيهام هب مئاق دوجو نيا، عقاو ملاء و رملأس فزرد لاد و مدوب دوجوم تيهام نيا لابق هڪ نيا ربدناز دوجو هن تسانيا دوجو نيمھ، تيهام دوجو نآ و دشاڀ ضايد: ديبوگي م امشد هڪنيا روطچ. ديايد شيب ت لاکشا نيا [اجنيا رد] هڪنيا ات دوشب نآ هب مئاق، دوجو رگيد ي ارحا قرايع ينعيد. ضايد نيمھ زا تسانيا ترايع تيضيبا نآ هڪ تيضيبا هب تسانيا ساطرق هب مئاق رحا عي ش نآ مَدقت هڪ دنيا مرفي روطنيا دنهاوخي م ناشيا، رگيد عي ش هب عي ش هڪ ماق رد هڪ تسانيا نيا، دوجو نلا. ميراد اجنيا رد ام مھ ار ماقلاس فن، دوشب ظولم ديايد ماقلاس فن هڪلب تسين ظااط [دروم] سفن هب [ينعيد]. دشاڀ هتشداد دوجو نآ زا لبق تيهام هڪ تسانيا هتفرگن مزلا نيا و تسانيا تيهام هب مئاق، دوجوم س پدش دوجوم تيهام هڪ ي تقو، ماضورف ملاء رد نلا و تسانيا دوجوم تيهام نلا، دوجو نيمھ تسين ي اهلئسم [و] درادن ي لاکشا نيا و تسانيا هب مئاق

ضرع رب عوضوم مَدقت اب تيهام رب دوجو مَدقت توافقت

و دوجو دروم رد و تيهام دروم رد [ينعيد]؛ تسه قرف، هلئسم ود نيب هڪ تسانيا رد تبص و تاعوضوم دروم رد هڪ تسانيا نآ و. تسه قرف ش ضراوع و تاعوضوم دروم رد روطنيمھ مزلا ضرع ضورع زال بق عوضوم نآ ققت دوخ، دراوم نآ رد، عوضوم نآ و ضيبا لثم ش ضراوع رد ي لو، دوشي م ضراع نآ رب هڪ ي ضرع رب دراد ي عبط مَدقت عوضوم، عبط ملاء رد ينعيد؛ تسانيا دوجو نآ زا ي عبط مَدقت [ينعيد]، تسانيا سڪع هب بلاطم هڪلب تسين روطنيا، دوجو و تيهام دروم تسانيا ي كيو د رھ، مايق رد هڪلب، تسين روطنيا مايق دروم رد ي لو

قافتشا أدبم رب قشتم مَدقت موزل مدء

تسانيا هن، قشتم: ميبوگي م هڪ ي تقو. دشاڀ هتشداد قافتشا أدبم هب مَدقت، قشتم هڪ تسين مزلا و، ناکم رب س مشق ارشا سفن [هڪلب]، دنكي م عولط اجنا زا ديشروخ و مدوب لابق هڪ تسه ي ناکم كپ هڪ قافتشا أدبم هڪ ي نامز اي ناکم ينعيد قشتم هڪ ميبوگي ميناوتي م ام و دروآي م مھ ار تيقشتم ش دوخ اب، دوخ اب هڪ س مشق زا هيقارشا هفاضا نيا، نياربان سپ. تسانيا مدوب لابق و هڪنيا هن اما، دراد ققت و ارد ي م سپ. دنكي م ادبي روھظ مھ قافتشا أدبم، وادوخ اب، دروآي م ار نامز، دوخ اب و دروآي م ار تيقشتم ام. تسانيا مدوب س مشق عولط، نامز نيا رد ينعيد، تسانيا نامز نيا هب مئاق س مشق عولط هڪ ميبوگي ميناوت ي لاحرد، مينكي م ماضورف نامز نيا رب ضراع ار س مشق ارشا نيا و مينكي م ماضورف ماضورعم ار نامز ظااط نامز نآ و س مشق نيب ي تبسز كيد، مدوب ي نامز هڪنيا هن تسانيا هدا ميقارشا هفاضا اب اهنيا مھ هڪ لاد، تفرگ قلعن نامز نآ رب س مشق ارشا هڪ ي تقو و نامز نآ هب تسانيا هدرڪ مضافا س مشق دعب، هشد ريغ لا تسانيا تيقشتم سفن، س مشق ارشا سفن [هڪلب]! تسين روطنيا، ريخه. قشتم: ميبوگي م ام

ديدحت و ريغت اب تيهام مزلات

ي تيهام رب دوجو مضافا هڪ ي تقو. تسه نيمھ بلاطم مھ تيهام و دوجو رد، نياربان سپ دوخ. ميرادن ي رگيد زيچ ام. دوشي م ادبي ل دبت و ريغت رد دوجو سفن دوخ هڪ تسانيا انعم نيا هب، دوش

و دیدحت و ریغذ و ریغذ نیمه سفند، دوشی م ادین نیغذ و ددحت و دیدحت و ریغذ رد هکی تقو دوجو سفند، دنکی م هضاقا تیهام ن آرد و دیای م دوجو دعب و هدوبی تیهام هکنیا هذ؛ تیهام زا تسا ترابع ددحت سپ. دوشی م دوجوم دشن نیغتم هکی دوجو نیمه و دوشی م تیهام دشن نیغتم هکی دوجو نیمه [هکلب]! هذ تیهاملا و دوجوملا و دوجولا وه و قدراف تیفقد و دحاو زماً لا انا سبل» نیاربان». پس طبق این قاعده، هم ما می توانیم قائل به اصالت الوجود بشویم و هم [قائل به اصالت الماهیه بشویم]، البته با این بیانی که در اینجا داریم نمی خواهیم بگوییم: اصالت الماهوی هستیم، [بلکه] می خواهیم بگوییم: اگر ماهیتی هم در خارج هست و ما آن را اصیل می بینیم، عبارت است از اصالت همان وجود؛ [یعنی] همان وجود است که ما الان تعین و تحدّد آن را اصیل می بینیم ولی در حقیقت، خود نفس وجود است و غیر از آن چیزی نخواهد بود.

دوجو و تیهام هرابرد دنس ديس هاگيد نیبیت

بالطم نیمه اجنیا رد م ه ناشیا هکی دناهدومرف¹ی زاریشن نیققدملا دیس م ه ار هئسم نیا ه کی دزدن هبلثاق [دنوخاً موحرم ی نعین] ناشیا هکی تسا نیا ناشیا و دنوخاً موحرم نیب قرف هکنیا لا دنیوگی م ار دوجولات لاصا هبلثاق هکنیا نیعرد ناشیا. تسا تیهامات لاصا هبلثاق ناشیا و تسا دوجولات لاصا ای دراد یردصه یانعم ای دوجو دیوگی م نوچ دنادی مذرما ود ار تیهام و دوجو ل احن یعرد تسین. دوشی م لم دش دوخ عوضوم رب هکی تسا ی ماء موهفم

تأقتشم و ردصه هرابرد حیضوت

[اینکه] معنای مصدری داشته باشد، مصدر عبارت است از وجود بشرط لا. لذا شما نمی توانید مصدر را در سایر اشتقاقیات بیاورید. آنچه در سایر اشتقاقیات می آید، مبدأ مصدر است نه نفس مصدر. مصدر امکان ندارد که در سایر اشتقاقیات بیاید. شما در ضرب، ضرب به عنوان مصدر را لحاظ نمی کنید و در یضرب، ضرب به عنوان مصدر را لحاظ نمی کنید. مصدر یعنی زدن؛ زدن که معرّای از زمان و فاعلیت و مفعولیت و مکان و آلت و سایر مسائل باشد، ما اسم این حدث را مصدر می گذاریم. مصدری که معرّای [از اینها] باشد بشرط لا می شود، لایشرط که نیست! و آن مبدئی را که ما باید در اشتقاقیات متفرّقه لحاظ کنیم باید لایشرط باشد؛ لایشرطی که بتواند خود را در هر قالبی جای بدهد. مثل هوا می ماند که این هوا لایشرط است، خودش را در هر قالبی جای می دهد. یا [مثل] آبی [است] که راه می افتد. اگر ما باشیم نمی توانیم خودمان را هر جایی جای بدهیم ولی شما می بینید این آب می آید از لای لای تخته سنگ ها می گذرد و راه باز می کند و به [داخل] [جوب] [آب] می رود. یا فرض کنید که می آید به یک دیوارهای از رمل و خاک برخورد می کند، در آنجا می ایستد و شروع به کندن می کند، کم کم خاک را نرم می کند و نرم می کند و دوباره می بینیم که راه افتاد و رفت نمی دانم می آید به اینجا برخورد می کند، سرش را کج می کند دوباره [راهش را باز می کند]. این می شود لایشرط؛ یعنی به هر صورت خودش را به هر شکلی درمی آورد. یا مثل امواج می باشد. این امواج رادیویی همه لایشرط هستند. وقتی که هوا آزاد باشد این موج از آن عبور می کند، در آب هم باشد موج از آن عبور می کند، حتی بهتر هم عبور می کند. اگر درخت و اینها باشد باز موج از لای لای هایش عبور می کند. اگر دیوار هم جلوی موج بگذارید می گوید: برای من دیوار نگذارید، من از دیوار هم رد می شوم. این می شود حدث لایشرطی که برایش تعینی لحاظ نیست، خودش را با هر تعینی وفق می دهد. حالا در مشتقات هم آنچه در مشتقات، لایشرط داریم خود مفهوم حدثیت است.

دییوگی م و دیای م، ن دز تلاً: بارضیم: دییوگی م و دیروای م م ه برض تلاً رد ار ن دز یانعم:

¹393: ص، دامادریم تانصم

امهلاک لب، منطاب ی ناٹا و م هاظ امهدحاً، نیئیش سیل ج راخلا ی مسجلاً ن آن نیلا نم: [نیققدملا ردصل ثاقلا] ل اقیام و «لب نیئیش سیل ج راخلا ی مسجلاً ذ، لیصحت لابل لیخت تاف» منطاب ن م هاظ زیمیل قعلا و، ج راخلا ی دحاو دوجوم «مسجلاً رهاظ مئا رابع بل اقی، نیدعب و ذ هیفل احر ادمر خلاً و مسجلاً امهدحاً، نیئیش ج راخلا ی دوجوملا

ن تم ق بیطت

تیهاملا دوجو عاحنا نم وُحذ اُضیا تَظحلاملا هذِه :تلق ن ا ف
«تسا تیهام دوجو عاحنا زا ی وُحذ، ی طرشبلا تَظحلام نیا [دییوگب رگا]»
هل ماشلا ق لطلاب و ا دوجولا نم وُحذ ا اذهد قِصنتت فیک تیهاملا ف
زا وُحذ نیا ل ماش هک ی ق لطم دوجو هب ای دوجو زا وُحذ نیا هب دوشی م فصنتت تیهام هنوگچ»
«تسا دوجو

؟ فاصتلا ای ف تیعرف فلا د عاقل ا بتاعار م عم

«!؟ مینک بتاعار م فاصتا نیا رد دیاب ار تیعرف د عاقل مکنیا اب»

دییوگی م امشر رگا ، ن یاربانس پهل بتبملا تو بئ عر ف عی شل عی شد تو بئ [:تسا نیا تیعرف د عاقل]
اهنیا همهر د ؛ میریگب ق لطم ار دوجو هک تَقْلَطْطْ ا دوجو ملا تیهاملا ای دوشی م دوجو م ن هذ رد هک ی تیهام
دینک ل مد و ضرع و ا ر د ار ف صو نیا امشد مکنیا ات دشاب ی تیهام کی ا لبق دیاب

:ن ا ر ابتعا اهلا تَظحلاملا هذِه :نلق

دوجولا عاحنا ع بمجن ع اهتا ذ ی ف تیهاملا تیلخت اهنوک ر ابتعا :امهدحا

دیامرفی م ن اشیا

:میراد ر ابتعا ود تَظحلام نیا ی ا ر بام»

دیای م ل ق ع ی نعید ؛ مینکی م هیلخت ش تا ذ رد دوجو عاحنا همهر زا ار تیهام نیا مبیای م ام مکنیا ی کی
«دنکی م طرشبلا ار ن ا و دنکی م هیلخت ار و ا و
دوجولا عاحنا نم ا وُحذ اهنوک ر ابتعا :امهینا و

«میهدی م ار دوجو عاحنا زا وُحذ کی ، تیهام نیمه هب ام مکنیا رگید»

هب ق فوصوم ر یغ تَظو لخم ر خ ل ا ب و ، دوجولاب ق فوصوم نیر ابتعلا د ح ا ب تیهاملا ف

دوجو فوصوم ، رگید ر ابتعا هب و تسا دوجو هب فوصوم ، ر ابتعا ود زا ی کی هب تیهام س پ»
«تسا دوجو نیع ش دوخ مکلبت سیند

رد و میراد ن ا ت قیقده هب ماگذ و تسا ن ا تیوه هب ماگذ ، ن امهاگذ ل و ا ، اجنیا رد تیهام ی نعید
میناوتی م میراد ع جوت ن ا ی و هو هل مد هب هک ل و ا ل هور رد . ن ا عیاشد ل مد هب میراد ع جوت ام مود [ا بتر م]
هب فصنتم ای دوشی م دوجو هب فصنتم ای ، ی هی ه ثید نم تیهام ی نعید . مینک دوجو هب فصنتم ار ن ا
عیاشد ل مد و حنه ب تیلمد هب ع جوت ، مود ل هور رد . تسا تیلمد تیوه و ه هب ع جوت اجنیا رد ، دوشی م مدع
هب فصنتم ار ن ا میناوتی م نه ام رگید و دناهدرک ادید دا حتا اجنیا رد تیهام اب دوجو دوخ هک تسا ی عانص
تسا دوجو نیع ش دوخ ن و چ ، مینک دوجو

م شجتلا اذه ن ع ع جود نم انل ن ا ی ل ع

«میراد ن کلذل اثما و مشجت نیا هب ی زاین ام»

تیهاملا تو بئ س فذ دوجولا ن ا انر ر ق تید

«تیهام تو بئ س فذ زا تسا ترابع دوجو هک مینتفگ ام»

تیهاملا عی شد تو بئ لا

«دوشب تبا ذ ی تیهام ی ا ر ب ی نیش مکنیا هب میراذگی م دوجو ار ش مسا تیهاملا تو بئ دوخ»

انها ه تیعرف فلا د عاقل ل ا جم ل اف

میراد ن تیعرف د عاقل ی ا ر ب ی ل ا جم و»

دیامرفی م اجنیا ار بالطم نیمه دیای م ادعب اجنیمه

فاصتلا ا ظف ق لاطا ن ا ک و

«دوجولاب ق فصنتم تیهاملا» :مییوگی م هک فاصتلا ا ظف ق لاطا نیا»

یکار تشلا و ا ع سوتلا باب نم دوجولا و تیهاملا نید ن و کی ی ذلا ط ابتر لا ی ل ع

کار تشلا ای ع سوت باب زا تسا دوجو نید و تیهام نید هک ی ط ابتر ا ر فاصتا ظف ق لاطا نیا»

«تسا

عوز کب ، فوصوم و تفص نید دیاب هشیمه ، ق لاطا نیا رد ن و چ ؛ تسا ع سوت باب زا ای [ی نعید]

س لاج دیز ای، دوشی م ضرراع و ا ربی مایق و تسه ی دیز هک مئاق دیز لثم، دشاب هتشاد دوجو یریاغت رد امی نعید، تساع سوتد بباذ نیا. دوشی م ضرراع نآ ربی تیضیبا و تسه ی ساطرق، ض بیأ س اطرقلا تفص نامهنیعی فوصوم تسان کمم [هکلب]، میشاب هتشاد ی تیئود هک تسین مزلا تیفوصوم و تفص نیا زا ای. مینک عزتتا فوصوم نآ زا ارتفص ام و درادنی لاکشا نیا و، دشاب دحتم تفص اب و دشاب تیهام و دوجو نیب هکی تلحرد «دوجولاب قصتمه تیهام» : مپیوگی م و میروآی م ارتفاصتا ظف، بباذ تسای موهم ریاخت هکلب تسین ی جراخ ریاخت

اهنا فوصوم هک میروآید ی فاصوا رب ارتفاصتا میناوتی م مه هک تسای ظف کارتشا بباذ نیا و هکلب تسین م دقت ثحب هک مینک لم دیروا م رب ارتفاصتا میناوتی م مه و درادنی عبط م دقت، تفص رب تسا داختا و تیوه وه ثحب

ل اودلا و ضار علا رئاس و عوضوما نیب ی ذلا طابتر لا ی لع بقلاطاک س یل هناف
 ی م؛ تسین ل اوحا و ضارعا ریاس و عوضوم نیب طابتر ارتفاصتا قلاط لثم قلاط نیا»
 «ض ایلبا قصتمه بشخلا اذ ه ای م ایلبا قصتمه دیز : مپیوگ
 ب اهادختا بتا یذلاب طئاسبلا فاصتا ل بیق ن م دوجولاب اهفاصتا ل ب
 نیا داختا رطاخب؛ تسا تایتاذ ب طئاسب فاصتا ل بیق زا، دوجو ب [تیهام] نآ فاصتا هکلب»
 «دوجو اب تیهام

دشاب تیصوصخ نیا ی ارادی نعید، اذک ه تیفیکد قصتمه م کلا : مپیوگی هکنیا لثم. تسا طئاسب لثم لاثما و قو ذلاب قصتمه قیکلا، مئساب قصتمه قیکلا، داوسلاب قصتمه قیکلا، ض ایلبا قصتمه قیکلا ای طئاسب نیا اب یوه وه داختا و یوهام داختا، تایتاذ نیا ی نعید. دنتسه طئاسب اهنا م مه هکی تلحرد؛ کاذ ربض ورعم م دقت ن اوزع ب اهنا رب و دنتسه ضارعا نیا زا ی ادج و طئاسب زا ی ادج اهنا هکنیا م، دراد فاصتا لثم [رما] نیا، دوجو اب تیهام داختا رطاخب! تسینر وطنیا، هن! دنوشی م ضرراع تایتاذ نیا بتایهام ب تسا طئاسب

دوجو تالسا ب لاکشا ریرقت

تیهاملاب امئاق ناکل نایعلا ی فناک و دوجولان لاهنم و
 : تسا نیا دوشی م دراو هکی تلااکشا نآ زا ی کی»
 بض ورعم رب ضرع مایق لثم، دشاب تیهام ب مئاق دیاب دشاب ی جراخ نایعلا رد دوجو رگا
 دوجولاب تیهاملاب اما همایق
 «تسا دوجوم هک تسای تیهام ب ای، نآ مایق سپ»
 اهدوجو ل بق اهدوجو مزلیف
 «دشابش دوجو زالبق تیهام نیا دوجو هک دیای م مزلا نیاربان»
 عافترا مزلیف مدعلا و دوجولان ع قدر جملا تیهاملاب و، نیضیقنلا عامتجا مزلیف مودعلا تیهاملاب و
 نیضیقنلا

تسا مودعم هکنیا نیعرد تیهام هک تسا نیضیقن عامتجا ش اهمزلا، تسا مودعم تیهام ب ای»
 ش اهمزلا هک تسا مدع و دوجو زا ددرجم تیهام ب ای، دوشب مودعم تیهام نیا ب مئاق دوجو
 «مدع هن و دشاب هتشاد دوجو هن تیهام نیا و میشاب هتشاد ی تیهام هکنیا ب تسا نیضیقن عافترا

لاکشا ب بخ ساچ

رملأا س فنز بسجن نوکی ام مودعلا و دوجولاب دیران : بتاب هنذ بجا و
 : مپیوگ [هکنیا]، دوشب تیمودعم و تیودجوم ب دارا رگا هک تسا نیا داناماد هکی باوج و»
 «تسا رملأا سفن بسحب ام روظنم، مودعم تیهام ای مودجوم تیهام

رظنم ی جراخ ققت و عقاو ملع رد ققت ی نعید، تسا ام رظنروم ی رملأا سفن ققت ی نعید
 تسا

دوجولاب تیهاملاب مئاق دوجولان ا تخنف

1. 15 ص، تیسقلا لئاسما؛ 23 ص، تاحیولت، قارشا خیش تافنصم مومجم

«تسهه هک ی تیهام هب دوشی م مئاق ، دوجو ی نعید .تسا ه دوجوم تیهام هب مئاق دوجو : مپیوگی م ام»
دوجولا کلذ سن فنبن کلو

«تسا دوجوم ، تیهام نیا ، دوجو نیمه دوخ هب هکلب تسا ه دویب تیهام نیا لابق هکنیا هن اما»

نیاو ،تسا تیهام نیا هب مئاق ، دوجو نیا هک مپیوگی م دش دوجوم دوجو نیا هب تیهام نیا هک لاد
درادن لاکشا

هیلع قیاسد دوجو بلا

«دشاب دوجو نیا رب قیاسد ی دوجو هکنیا هن»

هریغ ض ایبب لا ، هب مئاقلا ض ایبلا کلذ سن فنبن ض ایبلا مسجلا ب مئاق ض ایبلا ن امک

هب مئاق هک تسا ی ضایب نیمه هب تیضیبا نیا ی لو تسا ض ایبا مسج هب مئاق ض ایب هک روطن امه»
«رگید ض ایب کید هب هن تسا مسج نیا

ملاع رد ی نعید دشاب یرملا اس فن ت تیمودعم و تیدوجوم ، تیمودعم و تیدوجوم زا روطنم رگا

«دشاب عقاو

ی ه ی هئید نم تیهاملا هتبرم ی ف اذوخام ن وکی ام امهید دیرا ن ا و

«تسا تیهام دوخ هتبرم تیمودعم و تیدوجوم زا ام روطنم رگا»

و مینک و جتسج تیهام تقیقد دوخ رد مپهاو خب رگا ی نعید ، ج راخ ملاع رد هن و عقاو ملاع رد هن

دشاب روطنیا رگا ،تسا هدیباو خذ ای هدیباو خذ تیهام موهفم تقیقد رد تیمودعم و تیدوجوم ایآ هک مینیب

رد هن و تیهام ی دوجو هتبرم رد هن ،تسا هدش ذخا تیهام هتبرم رد فاصتا نیا هک ی فاصتا ن ا ی نعید

دشاب هدش ذخا تیهام دوخ هتبرم رد [فاصتا نیا رگا] تیهام ی مودعم هتبرم

اهسفن دح ی ف ا ر بتعم امهنم عی شن وکی ن ا ی لع

«دشاب ربتم تیهام فیرعت و دد رد تیمودعم و تیدوجوم نیا زا ی نیش هکنیا رب»

اهعز ج و ا هسفن هنوکی

«دهدب لیکشت ار تیهام زا ی نزع ای دشاب تیهام دوخ هکنیا هب»

ی هئید نم تیهاملا ب مئاق هتا ا ر تخنف

«ش دوخ تید زا تسا تیهام هب مئاق دوجو هک مینکی م رایتخا ام [تروصنیا رد]»

اهسفن دح ی ف مدعلاو دوجولا نم عی شد رابتعا لاد

«میریگد اهسفن دح ی ف ا ر مدعو دوجو زا مادکچیهام هکنیا نودب»

دوجو هب فصتم ، مودعم هن و تسا دوجوم هن هک ی تیهام «دوجوملا تیهاملا» : مپیوگی م ی نعید

!؟ دراد ی لاکشا هچ ؛ دوشی م مدع هب فصتم ، مودعم هن و تسا دوجوم هن هک تیهام نیمه و دوشی م

ش یپ مه ی لاکشا چیه و دوشی م فصتم ، مینک ظاط تیهام هتبرم دوخ رد ار مدعو دوجو ام رگا ی نعید

دیای من

عقاو لا ن ع نیضیقنلا عافترا سیل اذه و

«تسین عقاو زا نیضیقن عافترا نیا و»

تسا هتبرم اجنیا رد عقاو هکلب تسین ج راخ اجنیا رد عقاو زا روطنم نوچ

هتبرملا کلذ نم عسوا عقاو لا ن ا

«تسا ربتم هتبرم نیا زا عقاو»

ای تسا دوجوم مپیوگی م هک ی تیهام نیا ی لو مودعم ای تسا دوجوم ای تیهام عقاو ملاع رد ، هلب

؛ مودعم ای تسا دوجوم ای عقاو ملاع رد تیهام هرخلأاب ی نعید ، میرادن نیضیقن عافترا اجنیا رد ، مودعم

عقاو نوچ عقاو بسحه هن ، مودعم هن و تسا دوجوم هن اهسفن دح ی ف ، هلب . دشن نیضیقن عافترا هک نیا

تسا هتبرم نیا زا عسوا

امهدحا ن ع عقاو لا ی ف تیهاملا ولخا لاف

«تسین ی لآ اتود نیا زا ی کیزا تیهام سپ»

دوجو و هتا دح ی ف ض ایبلا و ض ایبلا طرشب لا مسجلا ب مئاق ض ایبلا ن امک

«دوجو و هتا دح ی ف ، ض ایبلا و ض ایبلا طرشب هب هن تسا مسج هب مئاق ض ایب هک روطن امه»

و ضایبلا طرشب لا ار مسج رگا [مکلب]، درادن ضایب هک ی مسج و دراد ضایب هک ی مسج هکنیا هذ
تسا مسج نیا رب مئاق ضایب نیا ،مینک ظاحل ضایبلا
امهدحاً نع ولخ لا عقاولا ی فوه و

«تسین ضایبلا و ضایب نیا زا ی کیزا ی لالخ عقاو رد ،ام مسج بانج نیمه دوخ هکی تلاخرد»
هلباقم و ضایبلا دوجو ی لعق باسد دوجو هل یتیحلا مذهب مسجلا نأب نیعضوما نیب قرفلا و
نیا [دشاب] مسج و ضایب و دوجو تیهم هک نیعضوم نیب قرف ،(تسا قرف کید اجنیا رد ی لو)«
»دراد ضایب لا و ضایب دوجو رب قباسد [یدوجو] تیئید نیا هب مسج هک تسا
تسا قباسدش دوجو ی نعید ،تسه مسج نیمه دوخ ،درادن ضایب لا هب و ضایب هب یراک
،دوجولا ی لا س ایقلا ب یتیهاملا ف لالخ .امهنم عی شب ج راخلا ی ف هفاصتا نکمیف
رد تیهم ف لالخ هب .دشاب ضایب لا و ضایب زا ی ئیئید هب ج راخرد مسج فاصتا دراد ناکما سپ»
»دوجو اب هسیاقم

جراخرد دوجو اب تیهم تینیع

دوجولا نیع ج راخلا ی ف اهتاف

«تسا دوجو نیع ج راخرد تیهم نیا [سپ]»

هبسحب دوجولاب اهله فاصتا لاف

«تسین دوجو نأ بسحب دوجو هب تیهم ی ارب ی فاصتا»

أم فرظ ی ف هب اهفاصتا ذإ

«ن هذ هچ و ج راخ هچ ،ی فرظ ره رد دوجو هب تیهم فاصتا اریز»

تیعرفلا ض تقید م نإ و امهنید قریاغمل لقالا ی ضتقی

»دنکذ تیعرف ی ضتقا هچرگا ؛دنکی م ضتقا ار اتود نیا نیب تریاغم»

تباتلا توئیل ب ؛تسا عی شل عی ش توئیل هذ تسا دوجو توئیل نیع تیهم توئیل هکنیا رطاخ هب
ی م لقع و ،دراد اجنیا رد ار تریاغمل لقالا ی لو تسا دوجو توئیل سفن نامه ش توئیل تیهم نیا ی نعید
دز ادنای م عرفت اتود نیا نیب اجنیا رد دیا

ج راخلا ی ف امک هیف امهنید طلخلل قعلا ی ف اندک و

»دنوشی م طلخ ج راخرد هکروطن امه ،دنوشی م طلخ رگیدمه اب اتود نیا لقع رد روطن نیمه»

تیرعتلا و طلخلا ی بناج قاعارم ی لع یمتشم تیلقع هظحلام و حدی ف لا

»هیرعت و طلخ بناج و دتاعارم رد تسا لمتشم هک تیلقع هظحلام هو حد کید رد رگم»

مركز رم یدلا هجولا ی لع هب ل قعلا اهفصیف

»میدرک رکذ هک ی هجو نامه رد دنکی م دوجو هب فصتم ار تیهم دیای م لقع»

هب دنکی م راب نأ رب ار اتود نیا زا ی کید دعب ،دنکی م ضرف مدع و دوجو زا ی ادجار تیهم هک

»دنیوگی م هیرعت ل مع نیا

ملاکلا اذه ن ع ستم ی ف انا تمع دق و

»میتسه ملاک نیا زا ع ستم ام [هک ی تسناد اابق قیقحت هب و]»

اهله مضورع و ایتیهاملاب همایق ن ابعلا ی ف دوجولا نوکن م زلی لا هتاف

هب ضراع اب تسا تیهم هب مئاق هک تسا یدوجو تسه نایعا رد هک یدوجو هک مبیوگی مند ام»

»دوشی م تیهم

امهنید زایتما لابر ملاً سفنی ف دحاو عی شد امه ذإ

»درازد دوجو اهنیا نیب ی زایتما چیه و دنتسه ی کید رم لاس فدر اتود نیا :مبیوگی م ام اریز»

ن هذلا ی ف تی نهذلا دوجولا عم و ،ج راخلا ی ف ج راخلا دوجولا عم دحتمه یتیهاملا ن افا

»دراد داحتا ن هذ رد ی نهذ دوجو اب و ج راخرد ی ج راخرد دوجو اب تیهم [انامه سپ]»

امهنید قریاغملاب م کحید دوجولا اماحنا نم عی ش ی لا تاقتلا ا مدع عم یتیهاملا ل قعیئ ثیدل قعلا ن کل

رخلا ن م جو هفملا ریغ امهدحاً نم مو هفملا نأ ی نعیم ،ل قعلا بسحب

ی نهذ و ی ج راخرد دوجو زا هو حد و هب تاقتلا نوذب ،دنکی م ار تیهم ل قعت ،ل قع هک ی تقو ن کل»

ی زید نأ زاریغ میمهقی م ی کیزا ام هچنأ .ل قع بسحب دنکی م رما و د نیا نیب تریاغم هب مکد

«أموهفم مېمهفې م یرگید زا هکتسا

1. أدوجو و الأعج عقاو لا ی فامهدا حتا عم طئاسبلا ی فل صفا و سنجلا نیدة ریاغما بُم کدی امک
رد مه، عقاو رد آهنیا هکنیا اب؛ دنکی م مکد طئاسب رد لصف و سنج نید تریاغم هب هکروطن امه
مه و تسا دحاو ناشدوجو مه ی نعید، دنتسه ی کی آهنیا ی ودره، دنتسه دحتم دوجو رد مه و ل عج
«دنراد مه دحاو ققحتی نعید، تسا دحاو ل عج ناشل عج

تسا ی سنج، مک، تسالصف نیا ی اراد هکتسا ی سنج، فیک: مپیوگی م دینکض رف [لائمب اینم]
کی تامو شم، تسالصف عوز کی تاقو ذم: مینکی م مپسقت مه ارش عاونا دعب. تسالصف نیا ی اراد هک
و سنج، دنتسه طیبسب آهنیا مامت. تسالصف عوز کی تاعومسم، تسالصف عوز کی تارصیم، تسالصف عوز
نید ی موهفم ریاغتم هب مکد طئاسب رد لقع هکی تلاحد، دشاب ددعتم هکنیا هتسا دحاو اجنیا رد لصف
و تسالصف عوز ناشدوجو مه. دنتسه ی کی ادوجو مه و الأعج مه هکنیا اب دیامنی م لصف و سنج
دنتسه طیبسب آهنیا مه ل عجل ماعرد نوچ تسالصف عول عجمه

دمحمل آ و دمحم ی اع ل ص دمهللا

1. 58 - 56 ص، ج 1، قیلاعتما تمکحلا

سرد تاحلاطصا

ءايشا نوډو وى تسه: دوجو

زال قنسم ار نآ لقع هك «ن دوډ باتك» اى «ن دوډ ناسنا» دننام؛ عى ش كى تاذ وى تسىچ: تىهام
درىگى م رظن رد عى ش نآى ج راخ دوډنو و دوډ
و لىصا، ن بډاىنډ تقيقد «دوجو»، نآ قبط هك سرد نيا رد ى روحم ى هاگنډ: دوجو تالاصا
عازتنا دوجو نيمه تائىعتو دودح زاهك تسا ى رابتعا ىرما «تىهام» و تسا ج راخ ملاء رد راتا اشنم
دوشى م.

تقيقد ار «تىهام» و دراد رارق دوجو تالاصا ل باقم رد هك ى فسلف ى هاگنډ: تىهام تالاصا
ى م رظن رد تىهام ى ارب ى وناډو ى ضراع ىرما ار دوجو و دنادمى م ج راخ ملاء رد ن بډاىنډ و لىصا
تسا هډش مراثنا نآ هب ى زار ىش ن يققدم ديس ماگنډ ن او نء هب ن تم رد. درىگ
ادج زيچ وډ «تىهام» و «دوجو»، عقاو و ج راخ ملاء رد هك انعم نيا هب: (تىهام و دوجو) داخا
لقع، ن هډ ملاء رد دنچر ه؛ دنهډى م ل پكشت ار هچر اپكډى و دحاو تقيقد كى هكلب، دننسىډ م ه زازىامتم و
دنكل يلخت هئاگادج موهفم وډ ن او نء هب ار اهنآ دناوتى م
رابتعا و ليلخت، كى كفت رگىډ كى زار ميهافم لقع، نآ رد هك ى اهبتر م: (رابتعا ملاء و) ن هډ ملاء
، دنوشد ظا ح زىامتم ى هاى گزىو اډ و هئاگادج تروص هب دناوتى م تىهام و دوجو، ملاء نيا رد. دنكى م
دندحتم هك ج راخ ملاء فلاخر ب.

دندوجوم ى عقاو تروص هب نآ رد ءايشا هك، ن هډ زار ج راخ س و لمم و ى عقاو ناهج: ى ج راخ ن ايعا
تسا تىعقاو زاهبتر م نيا هب رظان، ى رگىډ رب ى كى تالاصا و تىهام و دوجو داخا ت ح ب
چيه ن وډو و ق لطم تروص هب تىهام ن تفر گ رظن رد و ظا ح ى عون: (تىهام دروم رد) طرشبلا
، ظا ح عون نيا. مډع طرش هب هډو ى ج راخ هچ و ى نهډ هچ ن نشاد دوجو طرش هب هډ ى نعي؛ ى طرش و ديق
تسا س كعرب ايد دوجو رب تىهام مډقت ل اكشا لډ ى ارب ى ديلك
هډام، هشير ى انعم هب، هتفر راک هب ى فسلف ت ح ب ن دشن شور ى ارب هك ى وغل ل يثمت رد: ق اقتشا اډبم
و دراد ن ايرج نآ ت اقتشم و ا ههغيص مامت رد هك تسا مسا ايل عف كى «طرشبلا» و ى لصا موهفم و
تسا اډبم نآ زار صا ح ن يعت و هغيص كى دوخ هك «رصم» فلاخر ب ت ساراد ار همهر ب ق يبطت تىلباق
دنكى م ك م ك فلتخم تائىعت رد دحاو تقيقد كى ن ايرس ى گنوگچ مهف هب ل يثمت نيا
رگىډ رما هب رما كى ى گنسابو و ى ياډرډ و ى راوتسا ى انعم هب: (رگىډ عى ش هب عى ش كى) م ايق
ى لاجم و ن يعت، تىهام ى نعي دراد م ايق تىهام هب دوجو هك تسا نيا روظنم، تىهام و دوجو ت ح ب رد
و نآ كى رد وډ ره هكلب، تسىډ دوجو رب تىهام ى نامز مډقت ى انعم هب م ايق نيا اما تسا دوجو روهظ
دنياى م ق قحت رگىډ كى هطساو هب.

رد هزىو هب تىهام و دوجو هطبار ى اهر ى رقت ى خرب رب هك ى مهم تال اكشا زار ى كى: رود ل اكشا
و دشاب تىهام رب فقوتم دوجو ق قحت رگا هك تسا نيا نآ ن ومضم. دوشى م دراو دوجو تالاصا ت ح ب
، داتسا سرد نيا رد. دىاى م ش پيل طاب و هبناجود ى گنسابو ى عون، دوجو رب فقوتم زىد تىهام ق قحت
دراو ل اكشا نيا عفر و خساډ رد ى عس.

ر: م لاس فذبه معنای و اقعيت نفسانى و فى نفسه يك امر، چه آن امر در عالم خارج باشد (نفس الامر
خارجى) و چه در عالم ذهن (نفس الامر ذهنى). اشاره به مرتبه‌اى از ثبوت و واقعيت دارد كه مستقل
از اعتبار صرف ماست و احكام بر آن مترتب مى‌شود.